

Bangandiroo citaaboo

Citaaboo fahamandiroo

Yehiya ka citaaboo woo hantum. A ga hayayan cebe cere bande kañ Isa Almasihu n'i bangandi a se. A ga hayey deede kañ a dii ey waatoo kañ Hundi Henanantaa n'a dii. Waatoo kañ a ga citaaboo woo hantum, a sii kala gungu-ize foo ra kañ se i ga nee Patmos, Azi gandaa here. A sii kala Gres gandaa ra, Tirki gandaa jeroo ga. I nk'a gaabi ka koy no din, zama hayaa kañ se a na Alhabar Boryaa waazu. Waati no kañ ra kokoy beeroo ga hanse ka Isa ganakey zarabi. A ga ganakey gurzugay, zama i ga nee kañ ngi si koy kul gana nda man'ti Isa Almasihu.

Gurzugaa din waati no Yehiya ga hantum Egilizey se ka biney daj. Nga hantumoo ra ir dii hinna booboyañ kañ goo nda almagana, sanda «iyye» kañ maanaa ti «timmeyan». Nga citaaboo ga hin ka zamnandi zamna hinza (zamnaa 1.19):

1. Hayey kañ Yehiya dii ey, maanaa Isa kañ goo nga daržaa ra (zamna 1na).
2. Hayey kañ teendi, maanaa bataga iyyaa kañ hantumandi Egiliz iyyaa se (zamna 2to—3to).
3. Hayey kañ ga kaa ka tee (zamna 4to—22to).

Citaaboo benantaa ga, Isa ga allaahidu noo nga ganakey se ka nee i se: «Cimi no, ay ga kaa nda cahāyan.» Ganakey g'a zaabi ka nee: «Kaa, ir Koyoo Isa» (zamnaa 22.20).

Citaaboo addaliloo

¹ Isa Almasihu bangandiroo ne kaŋ Irkoy n'a noo a se hala a ma hayey kaŋ ga hima ka kaa ka tee ne nda kayna har nga tamey se. Almasihu na nga almalaykaa sanba nga tamoo Yehiya do a m'a filla a se.

² Yehiya na seedetaray tee kaŋ hayey kul kaŋ nga dii ey man'ti kala Irkoy meešennoo nda Isa Almasihu seedetaraa.

³ Boraa duu gomni kaŋ ga annabitaray šenney caw nda borey kaŋ ga haŋajer i se ka hayey dii kaŋ hantumandi a ra, zama waatoo man.

Yehiya hantum Azi gandaa Egiliz iyyaa se

⁴ Agay Yehiya ka hantum Egiliz iyyaa se kaŋ goo Azi gandaa ra. Irkoy anneemaa nda alaafiyaa ma bara war ga. Irkoy kaŋ ga bara, kaŋ gay a ga bara, kaŋ goo kaa m'i noo war se, nga nda Irkoy Hundi iyyaa kaŋ goo nga kokoy gorodogoo tenje,

⁵ nda Isa Almasihu kaŋ ti seede laadirantaa, nga ti boro jinaa kaŋ tun ka hun bukawey ra, nga ti kokoyey bonkoynoo laboo ga. Nga ti bora kaŋ ga baa ir, de a n'ir feeri k'ir kaa ir zunubey ra nda nga kuroo.

⁶ A n'ir tee kokoytaray nda sargari juwalkaw nga Baaba maajoo ga kaŋ ti nga Irkoy. Nga, darža nda hini ma bara a se abada hala abada. Amin.

⁷ Nga ne, a goo ma kaa duulawey gamey ra, moo kul ga kaa ka dii a, ba wey kaŋ na gaahamoo fun.

Alkabiilawey kul kaŋ goo laboo ga, ga hēe nga maaganda se.

Nhuu! Amin.

8 Agay, agay ti Alfa nda Omega*, ir Koyoo Irkoy k'a har, nga ti boraan kañ ga bara, kañ gay a ga bara, kañ goo kaa, Hini-kul-koyoo.

Isa na nga boy bangandi Yehiya se

9 Agay Yehiya, war armaa nda war hangasinoo Isa zaraboo, nda nga Laamaa, nda nga munneyanoo ra, ay bay ka koy gungoo ra kañ se i ga nee Patmos Irkoy meešennoo nda Isa seedetaraa maaganda se.

10 Irkoy Hundoo n'ay dii ir Koyoo zaaroo hane, ay maa ay dumaa ga kaati beeri kañ ma nee laati beeri.

11 A nee: «Hayaa kañ n'dii a, a hantum citaabura, m'a sanba Egiliz iyyaa se kañ goo Efez, nda Isimir, nda Pergam, nda Tiyatir, nda Sard, nda Filadelfi, nda Lawodise koyrawey ra.»

12 Ay neli ka dii jindoo kañ ga šelaŋ ya ne. Kañ ay neli, ay dii wura fitilla gorodoo iyye.

13 Fitilla gorodoo iyyaa game boro goo kañ ga hima nda adamize, darbay kañ ga zunbu hala cewey ga goo jindoo ra, wura gamahaw ga gandey haw.

14 Bonjoo nda hinbirey ga kaaray ma nee feeji hinbiri kaaray, sanda haabu, moneypay ga hima nda nuune deene.

15 Cewey ga hima nda alhan nerante kañ ma nee a nka hansandi alforon ra. Jindoo ga hima nda hari beeri jinde.

16 Kabe hennaa ra handaray iyye goo, mijnoo ra takuba ga fatta kañ mee hinkaa kul ga kan.

* **1:8 1:8** Alfa nda Omega man'ti kala Grek šenni abacaal harfu jinaa nda ikokorantaa.

Ndumoo ga hima nda waati kaŋ waynaa ga dii garaw.

¹⁷ Waatoo kaŋ ay dii a, ay kaŋ cewey cire sanda bukaw. A na nga kabe hennaa fur ay ga ka nee: «Masi hunbur, agay ti ijinaa nda ikokorantaa.

¹⁸ Agay ti baahunantaa, ay bay ka buu, amma nga ne, ay ga huna abada hala abada, buuyan nda alaaharaa kufal-izey goo ay kone.

¹⁹ Adiši hayey hantum kaŋ n'dii ey, wey kan goo ma teendi nda wey kaŋ ga kaa ka tee hayey wey banda ga.

²⁰ Handaray iyyaa kaŋ n'dii ey ay kabe hennaa ra sirroo nda wura fitilla gorodoo iyyaa maanaa ne: handaray iyyaa man'ti kala Egiliz iyyaa almalaykey, fitilla gorodoo iyyaa man'ti kala Egiliz iyyaa.»

2

Batagaa kaŋ sanbandi Efez Egilizoo se

¹ «Hantum almalaykaa se kan goo Efez koyraa Egilizoo ra, nee a se:

«Hayaa ne kaŋ boraan kaŋ kabe hennaa ra handaray iyyaa goo kaŋ ga dira fitilla gorodoo iyyaa gamey ra g'a har:

² “Ay ga ni teegoyey, nda ni taabiyano, nda ni muneyanoo bay, ay ga bay mo kaŋ n'si hin ka boro laaley suuri. N'na borey sii kaŋ ga nee diyawyaŋ ti ngi, ka gar i man'ti a. N'gar taariharkawyaŋ no.

³ N'goo nda muneyan, ni hottu ay maajoo sabbu se, ni binoo mana hun.

⁴ Amma haya foo goo ni ra kaŋ si kan ya ne kaŋ ti n'na ni bajи jinaa fur.

⁵ Hongu nongoo kaŋ ra n'kaŋ, ma tuubi, ma ni cee jinaa teegoyey tee. Nda mana tuubi, ay ga kaa ni do ka ni fitilla gorodogoo kaa dogoo ra.

⁶ Amma haya henna foo goo ni ra kaŋ ti n'ga konna Nikolayitey teegoyey kaŋ agay mo ga konna ey.">

⁷ Boro kaŋ goo nda haja ma maa hayaa kaŋ Irkoy Hundoo g'a har Egilizey se!

Boro kaŋ hin, ay g'a noo hunayan tuuroo izey ra kaŋ goo Irkoy saddinjaa ra a m'a njaa.»

Batagaa kaŋ sanbandi Isimir Egilizoo se

⁸ «Hantum almalaykaa se kaŋ goo Isimir koyraa Egilizoo ra, nee a se:

«Hayaa ne kaŋ boraan kaŋ ti ijinaa nda ikokorantaa g'a har, boraan kaŋ buu, a yee ka huna:

⁹ “Ay ga ni zaraboo nda ni talkataraa bay, amma almankoyni ti ni, borey kaŋ ga nee Alyahuudu ti ngi, ka gar i man'ti a, ay ga ngi wowey bay, i man'ti kala Šaytan margahugoo.

¹⁰ Masi hunbur hayaa kaŋ ga kaa ka ni zarabi. War borey ra, Ibilisi ga hayayan warra kasaa ra ka war sii. War ga duu zarabiyan jirbi woy (10). Laadir hala buuyan ga, ay ga ni noo hunayan fuulaa.”>

¹¹ Boro kaŋ goo nda haja ma maa hayaa kaŋ Irkoy Hundoo g'a har Egilizey se!

Boro kaŋ hin, buuyan hinkantoo si duu a ga fondo.»

Batagaa kaŋ sanbandi Pergam Egilizoo se

12 «Hantum almalaykaa se kañ goo Pergam koyraa Egilizoo ra, nee a se:

‘Hayaa ne kañ boraan kañ kone takuba goo kañ mee hinkaa kul ga kan g’ā har:

13 “Ay ga nongoo bay kañ ra n’goo nda goray, a man’ti kala Šaytan kokoy gorodogoo. Ni hawa ay maapoo ga ka boori, man’ay naanaa nañ ba Antipas waati kañ ti ay seede laadirantaa kañ i n’ā wii war do, nongoo kañ ra Šaytan ga goro.

14 Amma haya kaccu goo ni ra kañ si kan ya ne: boroyañ goo ni do kañ hawa Balam cawandoo ga, Balam ka Balak cawandi a ma kumsay danj Izirayel borey se kañ g’i tuti i ma hayey ḥaa kañ sargandi toorey maapney ga, i ma woy nda aru izefututaray tee.*

15 Takaa din da boroyañ goo ni do kañ hawa Nikolayitey cawandoo ga.

16 Woo se ma tuubi. Nda man’ti woo, ay ga kaa ni ga nda cahāyan, de ay g’i wongu nda ay mijnoo takubaa.”

17 Boro kañ goo nda haña ma maa hayaa kañ Irkoy Hundoo g’ā har Egilizey se!

Boro kañ hin, ay g’ā noo ḥaa hayaa kañ se i ga nee man tugantaa. Ay g’ā noo tondi kaaray, tondoo woo maa taaga ka hantumandi a ga, boro kul s’ā bay nda man’ti boro kañ ga duu a.»

Batagaa kañ sanbandi Tiyatir Egilizoo se

18 «Hantum almalaykaa se kañ goo Tiyatir koyraa Egilizoo ra, nee a se:

* **2:14 2.14** Kabuyaney 22—24; 25.1-2; 31.16.

‘Hayaa ne kaŋ Irkoy Iz’aroo g’ɑ har, boraan kaŋ mooney ga hima nda nuune deene, de cewey ga hima nda alhan nerante:

¹⁹ “Ay ga ni teegoyey, nda ni bajoo, nda ni naanaa, nda ni goyoo nda ni mujeyanoo bay, ni teegoy kokorantey bisa ijinawey.

²⁰ Amma haya foo goo ni ra kaŋ si kan ya ne kaŋ ti n’na Žezabel, woyoo kaŋ ga nee annabi ti nga nan a m’ay tamey cawandi k’i derandi k’i tuti i ma woy nda aru izefututaray tee ka hayey ɳaa kaŋ sargandi toorey maajney ga.[†]

²¹ Ay n’ɑ noo waati hala a ma tuubi, amma a si baa nga ma tuubi ka fay nda nga izefututaraa.

²² Nga ne, ay ga nga nda borey kaŋ ga zina tee a bande warra daari bon zarabi beeri ra, nda man’ti i nka tuubi ka fay nda ngi teegoyey.

²³ Šikka sii, ay ga izey wii, woo ra Egilizey kul ga bay kaŋ agay no ma boro kuneheroo nda binoo fesufesu. War boro foo kul ay g’ɑ bana ka sawa nda nga teegoyey.

²⁴ Amma war borey jerey kaŋ goo Tiyatir, ay ga nee war kul kaŋ mana hanga cawandoo woo bande, kaŋ mana hayaa bay kaŋ se i ga nee Šaytan sirrey. Ay nee: ay si jeraw dan war ga koyne.

²⁵ Amma hayaa kaŋ goo war kone, w’ɑ dii ka boori hala ay ga kaa.

²⁶ Boro kaŋ hin, de a n’ay teegoyey dii hala benantaa ga,

ay g’ɑ noo hini gandawey ga.

²⁷ A g’i kur nda guuru gobu,

[†] **2:20 2.20** Kokoyey 1na 16.31; 18.19; Kokoyey 2to 9.22.

a g'i kar sanda takaa kaŋ nda boro ga labu kusu
kayri,

²⁸ takaa kaŋ nda ay duu hini ay Baaba Irkoy do.
Ay g'a noo subbaahi handaraa.">

²⁹ Boro kaŋ goo nda haŋa ma maa hayaa kaŋ
Irkoy Hundoo g'a har Egilizey se!">

3

Batagaa kaŋ sanbandi Sard Egilizoo se

¹ «Hantum almalaykaa se kaŋ goo Sard koyraa
Egilizoo ra, nee a se:

<Hayaa ne kaŋ boraan kaŋ kone Irkoy Hundii
iyyaa nda handaray iyyaa goo g'a har: "Ay ga
ni teegoyey bay, i ga nee ma ne hunantaa, ka gar
bukaw ti ni.

² Lakkal daŋ, ma gaabi daŋ cindey ra kaŋ ga
baa ka buu. Zama ay mana ni teegoyey gar i ga
henan ay Irkoy do.

³ Hawgay nda woo kaŋ n'duu a ni maar'a,
gaabu a ga, ma tuubi. Nda n'si lakkal daŋ, ay
ga kaa sanda zay, de mo n'si waatoo bay kaŋ ay
ga kaa ni ga.

⁴ Woo kul, Sard ra n'goo nda boro kaynayaŋ
kan mana ngi darbawey žiibandi. I ga dira ay
bande, darbay kaaray goo jindey ra, zama i ga
hima nda a.

⁵ Boro kaŋ hin, takaa din da a ga bankaaray
nda darbay kaaray, ay si maajoo tuusu k'a kaa
hunaroo citaaboo ra. Ay ga maajoo har ay Baaba
Irkoy nda nga almalaykey jine.">

⁶ Boro kaŋ goo nda haŋa ma maa hayaa kaŋ
Irkoy Hundoo g'a har Egilizey se!">

Batagaa kañ sanbandi Filadelfi Egilizoo se

⁷ «Hantum almalaykaa se kañ goo Filadelfi koyraa Egilizoo ra, nee a se:

<Hayaa ne kañ boraan kañ ti Irkoy Boro Henanantaan, nga kañ ti Cimikoynoo, boraan kañ kone Dawda kufal-izoo goo g'a har, boraan kañ ga haya feeri, boro kul si hin k'a daabu, boraan kañ ga haya daabu, boro kul si hin k'a feeri:

⁸ “Ay ga ni teegoyey bay. Nga ne, ay na hugu mee feerante dan ni jine kañ boro kul si hin k'a daabu. N'sii nda gaabi beeri, amma n'n'ay šennoo dii, man'ay maajoo yankar.

⁹ Nga ne, ay ga ni noo boroyañ Šaytan margahu-goo borey ra, wey kañ ga nee Alyahuudu ti ngi, ka gar i man'ti a, i ga taari. Nga ne, ay ga kate ey i ma gunguma ni cewey cire, i ma bay kañ ay ga baa ni.

¹⁰ Zama yaamaroo kañ ay n'a noo ma ne mujneyan here, n'n'a dii. Agay mo ga ni dii siiyanoo waatoo ga kañ ga kaa adunja kul ga, ka laboo gorokey sii.

¹¹ Ay ga kaa nda cahāyan. Gaabandi hayaa kañ goo ni kone ga, hala boro kul masi ni kokoy fuluala taa ni kone.

¹² Boro kañ hin, ay g'a tee ganji ay Irkoy hugoo ra, a si yee ka hun a ra. Ay g'ay Irkoy maajoo hantum a ga, nda ay Irkoy koyra maajoo kañ ti Žerizalem taagaa kañ ga zunbu ka hun beenaa ra ay Irkoy jeroo ga, nda ay maa taagaa.”>

¹³ Boro kañ goo nda haña ma maa hayaa kañ Irkoy Hundoo g'a har Egilizey se!»

Batagaa kaŋ sanbandi Lawodise Egilizoo se

14 «Hantum almalaykaa se kaŋ goo Lawodise koyraa Egilizoo ra, nee a se:

‘Hayaa ne kaŋ Amin kaŋ ti seede laadirantaa nda cimikoynoo kaŋ ti Irkoy takaroo sintinoo g'a har:

15 “Ay ga ni teegoyey bay, n'si yay n'si koron. Nda a gar ba ni mma yay wala ni mma koron!

16 Hayaa kaŋ se n'ga dungu, n'si yay n'si koron, ay ga ni yeeri ka ni kaa ay mijoo ra.

17 Zama de n'ga nee: ‘Almankoyni ti agay, ay n'ay boŋ noo alman, ay si too haya kul ga.’ Amma n'si bay kaŋ ni bone, ni jaase. Talka nda danaw ti ni, n'goo gaa koonu.

18 Ay ga ni hoyray, ma wura kaŋ henanandi nuune ra day ay do hala ma tee almankoyni, nda darbay kaarayyaŋ kaŋ ga ni daabu, ni gaa koonoo haawoo masi fatta, nda safari kaŋ ga danandi ni mojey ga hala ma duu ka dii.

19 Agay, borey kaŋ ay ga bag'ey, ay ga citi i ga, ay g'i dan fondaa ra. Tee boro kaŋ ga koron, ma tuubi.

20 Nga ne, ay ga kay hugoo mijoo ga ay ga kara-kara. Boro kaŋ maa ay jindoo se, de a na hugoo mijoo feeri, ay ga huru a do, ay ga ɳaa a bande, nga mo ga ɳaa ay bande.

21 Boro kaŋ hin, ay g'a noo a ma goro ay bande ay kokoy gorodogoo ra, sanda takaa kaŋ nda agay mo, ay hin, ay goro ay Baaba Irkoy bande nga kokoy gorodogoo ra.”>

22 Boro kaŋ goo nda haŋa ma maa hayaa kaŋ Irkoy Hundoo g'a har Egilizey se!»

4

Irkoy saaburoo beenaa ra

¹ Woo banda ga, ay dii, nga ne, hugu mee kaŋ feeri beenaa ra. Jinde jinaa din kaŋ ay bay ka maar'a kaŋ ga šelaŋ ay bande ma nee laati beeri, a nee: «Žigi ne, ay ga ni cebe hayey kaŋ ga kaa ka tee wey banda ga.»

² Dogoo din da Irkoy Hundoo n'ay dii. Nga ne, kokoy gorodoo foo gorandi beenaa ra, de boro foo goo ma goro a boŋ.

³ Boraa kaŋ ga goro a boŋ, nda n'ga dii a, a si hima nda kala žasp tondi nda sarduwan tondi. Gorodogoo, beenegondi g'a kuubi k'a bere, nda n'ga dii a ma nee emerod tondi.

⁴ Kokoy gorodoo waranka cindi taaci (24) ga gorodogoo kuubi k'a bere. Kokoy gorodogey ga, boro beeri waranka cindi taaci (24) ga goro, darbay kaaray goo jindey ra, wura kokoy fuula goo boŋjey ra.

⁵ Kokoy gorodogoo din, meliyan, nda jindeyan, nda jinjinjyaŋ ga hun a ra. Fitilla iyye ga dii kokoy gorodogoo jine, Irkoy Hundu iyyaa no.

⁶ De kokoy gorodogoo din jine teeko foo goo kaŋ ma nee diji, ni mma nee tondi murmurante hay ſenda. Kokoy gorodogoo gamoo nda nga kuubi-ka-beraa ra hundikoyni taaci goo kaŋ ngi jine nda banda kul ti moo.

⁷ Hundikoyni jinaa ga hima nda ganjihayla, ihinkantoo ni mma nee yagaw, ihinzantoo ndumoo ma nee adamize, itaacantoo ga hima nda dutal kaŋ goo ma deeši.

⁸ Hundikoyni taacaa, affoo kul goo nda fata iddu, nga kuubi-ka-beraa nda nga gundoo kul ti moo. Cijin nda zaari i si fay nda ka nee:

«Henan, henan, henan
ti ir Koyoo Irkoy, Hini-kul-koyoo

kaŋ gay a ga bara, kaŋ ga bara, kaŋ goo kaa.»

⁹ Waati kaŋ hundikoyni taacaa ga darža, nda beeray, nda albarka daŋ boraal se kaŋ goo ma goroo kokoy gorodogoo ra, boraal kaŋ ga hunaa abada hala abada,

¹⁰ boro beeri waranka cindi taacaa (24) ga ngi cewey sonbu boraal se kaŋ goo kokoy gorodogoo ra, i ga sujudu Boraal se kaŋ ga hunaa abada hala abada. I ga ngi kokoy fuulawey warra kokoy gorodogoo jine ka nee:

¹¹ «Ir Koyoo Irkoy, n'ga hima nda darža, nda beeray, nda hini.

Zama ni ka haya kul taka,
ni ibaayoo ka kate i ma bara, woo se i takandi.»

5

Feeji-izoo kaŋ goo nda hini ka citaaboo feeri

¹ Ay dii boraal kaŋ ga goroo kokoy gorodogoo ra kabe hennaa ra citaabu kaŋ gundoo nda dumaa kul ti hantum, tammaasa iyye g'a haw. ² Ay dii almalayka gaabante kaŋ ga jinde jer ka kaati ka nee: «May no ma hima nda ka citaaboo feeri ka nga tammasawey hawarey feeri?»

³ Amma boro kul beenaa ra, wala laboo ga, wala laboo cire mana hin ka citaaboo feeri wala k'a guna.

⁴ Ay hanse ka hēe, zama boro kul mana duwandi kañ ga hima nda ka citaaboo feeri wala k'a guna.

⁵ Amma boro beerey affoo nee ya ne: «Masi hēe, nga ne, ganjihaylaa kañ hun Žuda alkabiilaar, Dawda banda-ka-zunboo kañ ga hima nda tuuri kabe taaga kañ zay ka fatta tuuroo kañ dunbandi linjoo ga duu hini ka citaaboo feeri ka nga tammaasa iyyaa hawaroo feeri.»

⁶ De ay dii kokoy gorodogoo nda hundikoyni taacaa game nda boro beerey game, Feeji-ize ga kay no din. A ga hima nda a nka koosandi, a goo nda hilli iyye nda moo iyye kanyan ti Irkoy Hundi iyyaa kañ sanbandi laboo kul ga.

⁷ A kaa ka citaaboo dii boraal kañ ga goro kokoy gorodogoo ra kabe hennaa ra.

⁸ Waatoo kañ a na citaaboo dii, hundikoyni taacaa nda boro beeri waranka cindi taacaa (24) sujudu Feeji-izoo jine. Affoo kul, kurbu beeri goo a kone nda wura poti kañ ga too nda dugu kañ ti Irkoy boro henanantey ḥaarayrey.

⁹ I ga dooni taaga don ka nee:
«N'ga hima nda ka citaaboo dii
ka nga tammasawey hawarey feeri,
zama ni koosandi,
n'na ni kuroo ka boro
alkabiila kul, nda šenni kul, nda jama kul, nda
ganda kul day Irkoy se.

¹⁰ N'n'i tee kokoytaray nda sargari juwalkaw ir
Irkoy maajoo ga.

I ga laama laboo ga.»

¹¹ Ay goo ma guna kañ ay maa almalayka boobo jinde se kañ ga kokoy gorodogoo, nda

hundikoyney, nda boro beerey kuubi k'i bere. Almalaykey hinnaa man'ti kala zenber woyyanj hala cee zenber woyyanj nda zenberyaj hala cee zenberyaj.

¹² I ga jinde jer ka nee:

«Feeji-izoo kañ koosandi,
ga hima nda ka duu hini, nda alman, nda lakkal,
nda gaabi, nda beeray, nda darža, nda saabu.»

¹³ Ay maa takahayaa kul kañ goo beenaa ra, nda laboo ga, nda laboo cire, nda teekoo boñ, nda haya kul kañ goo a ra ga nee:

«Saabu, nda beeray, nda darža, nda hini
ma bara boraa kañ goo kokoy gorodogoo ra nda
Feeji-izoo se

abada hala abada.»

¹⁴ Hundikoyni taacaa nee: «Amin.» Boro beerey kañ jinoo ra ka sujudu.

6

Tammaasa hawarantey šennoo

¹ Koyne mo ay dii Feeji-izoo waatoo kañ a ga tammaasa iyyaa affoo hawaroo feeri, ay maa hundikoyni taacaa affoo ga kaati ma nee jinjinjanoo ka nee: «Kaa!»

² Ay goo ma guna, nga ne, bari kaaray foo ne, boraa kañ goo a boñ, biraw goo a kone. Kokoy fuula nondi a se. A hin, a fatta ka hin koyne.

³ Waatoo kañ Feeji-izoo na tammaasa hinkantoo hawaroo feeri, ay maa hundikoyni hinkantoo ga nee: «Kaa!»

4 Bari foo fatta kate, a ga ciray, i na boraan kanj goo a boñ noo a ma alaaifiyaa kaa laboo boñ. Borey ma cere koosu, takuba beeri nondi a se.

5 Waatoo kanj a na tammaasa hinzantoo hawaroofeeri, ay maa hundikoyni hinzantoo ga nee: «Kaa!» Ay goo ma guna, nga ne, bari bibi foo ne, boraan kanj goo a boñ, almizan goo kaboo ra.

6 Ay maa ma nee jinde kanj hun hundikoyni taacaa game kanj ga nee: «Alkama kilo foo ga tee nzorfu kaaray tamma foo*. Kilo hinza orž ga tee nzorfu kaaray tamma foo. Masi jiyoo nda alaneb hari mooraa hasara.»

7 Waatoo kanj Feeji-izoo na tammaasa taacantoo hawaroo feeri, ay maa hundikoyni taacantoo jindoo kanj ga šelañ ka nee: «Kaa!»

8 Ay goo ma guna, nga ne, bari firzi foo ne, boraan kanj goo a boñ maajoo man'ti kala Buuyan, alaaharaa hanga a bande. Hini nondi i se laboo zamna taacaa affoo ga ka wiliya nda takuba, nda heray, nda wirci laala kan ga bere, nda laboo ganjihoogawey.

9 Waatoo kanj a na tammaasa guwantoo hawaroofeeri, ay dii sargari tonadogoo cire borey hundey kanj koosandi Irkoy meešennoo nda ngi seedetaraa kanj i n'a too maaganda se.

10 I ga jinde jer ka kaati ka nee: «Ir Koyoo henanantaa, cimikoynoo, hala waati foo no n'ga ciiti, hala waati foo no n'g'ir hundey alhakey bana laboo gorokeey ra?»

11 Ngi affoo kul, darbay beeri kaaray nondi a se, i nee i se i ma hunanzam kayna koyne hala

* **6:6 6.6** Nzorfu kaaray tamma foo ga sawa nda zaari foo goy hay.

ngi tam hangasiney nda ngi armey kañ ga hima
ka buu sanda ngi ma timme.

¹² Woo banda ga, ay dii Feeji-izoo ga tammaasa
idduwantoo hawaroo feeri. Labu jijiri beeri tee.
Waynaa bibi ni mma nee darbay bibi. Handoo
kul bere ka tee sanda kuri.

¹³ Beenaa handarawey kañ laboo ga, sanda jee-
jaynaa kañ hew beeri n'a zinji-zinji hala nongu
kañ ra a ga jeejawey kañ mana nin kañandi.

¹⁴ Beenaa hun dogoo ra ka kunkuni sanda
taari. Tondi hondu kul nda gungu kul hun dogoo
ra.

¹⁵ Laboo kokoyey, nda boro beerey, nda
sooje boñkoyni beerey, nda almankoyney, nda
gaabikoyney, nda bajna kul, nda borciney kul
tugu tondi guusey ra nda tondi hondey tondey
ra.

¹⁶ I ga nee tondi hondey nda tondey se: «Wa
kañ ir boñ k'ir tugu boraa kañ ga goro kokoy
gorodogoo boñ se nda Feeji-izoo futuyanoo se.

¹⁷ Zama ngi futuyanoo zaari beeroo kaa, may
no ma hin ka kay a jine?»

7

Tammaasa huru Irkoy ganakey tepawey ga

¹ Woo banda ga, ay dii almalayka taaci kañ ga
kay adujna kanje taacaa ga. I na adujna hew
taacaa dii, hala affoo kul masi hẽe laboo ga, a
masi hẽe teekoo boñ, a masi hẽe tuuri kul boñ.

² Ay dii almalayka tana kañ ga žigi ka hun
waynahunay here, Irkoy hunantaa tammaassaa
goo a kone. A na jinde jer ka kaati almalayka

taacaa ga kaŋ duu hini ka ifutu tee laboo nda teekoo se

³ ka nee: «War masi ifutu tee laboo, nda teekoo, nda tuurey se hala waati kaŋ ir na tammaasa dan ir Irkoy tamey tejawey ga.»

⁴ Ay maa borey kaŋ tammaasa huru i ga hinnaa: i man'ti kala zenber zangu nda zenber woytaaci cindi taaci (144.000) Izirayel borey alkabiilawey kul ra.

⁵ Žuda alkabiilaa boro zenber woy cindi hinka (12.000) ga tammaasa huru.

Rubenj alkabiilaa boro zenber woy cindi hinka (12.000).

Gad alkabiilaa boro zenber woy cindi hinka (12.000).

⁶ Ašer alkabiilaa boro zenber woy cindi hinka (12.000).

Neftali alkabiilaa boro zenber woy cindi hinka (12.000).

Manase alkabiilaa boro zenber woy cindi hinka (12.000).

⁷ Simewonj alkabiilaa boro zenber woy cindi hinka (12.000).

Lewi alkabiilaa boro zenber woy cindi hinka (12.000).

Isakar alkabiilaa boro zenber woy cindi hinka (12.000).

⁸ Zabulonj alkabiilaa boro zenber woy cindi hinka (12.000).

Isufi alkabiilaa boro zenber woy cindi hinka (12.000).

Benžamerj alkabiilaa boro zenber woy cindi hinka (12.000).

Alžama beeri kaŋ hun nongoo kul ra

⁹ Woo banda ga, ay dii, nga ne, alžama beeri foo ne kaŋ boro kul si hin k'a kabu, ganda kul goo a ra, nda alkabiila kul, nda jama dumi kul, nda šenni kul. I ga kay kokoy gorodogoo nda Feeji-izoo jine, darbay beeri kaaray goo jindey ra, teenaynaa kabeyan goo kabey ra.

¹⁰ I ga jinde jer ka kaati ka nee:
 «Hallasiroo man'ti kala ir Koyoo
 kaŋ ga goro kokoy gorodogoo bon nda Feeji-izoo
 wane.»

¹¹ Almalaykey kul kaŋ ga kay ka kokoy gorodogoo, nda boro beerey, nda hundikoyni taacaa kuubi k'i bere na ngi ndumey sinji laboo ra kokoy gorodogoo jine ka sujudu Irkoy se

¹² ka nee:
 «Amin! Saabu, nda darža, nda lakkal,
 nda albarka, nda beeray, nda gaabi, nda sahā
 man'ti kala ir Koyoo wane abada hala abada.
 Amin.»

¹³ Boro beerey affoo na šennoo zaa ka nee ya ne: «Borey wey kaŋ ga darbay beeri kaarawey goo, mayyaŋ no, man ra i hun?»

¹⁴ Ay nee a se: «Ay koyoo, ni no ma bay.»
 Waatoo din a duu ka nee ya ne:
 «Borey no kaŋ hun zarabiyan beeroo dogoo ra.
 I na ngi darbay beerey jumay k'i kaarandi Feeji-izoo kuroo ra.

¹⁵ Woo se i goo Irkoy kokoy gorodogoo jine k'a gana cijin nda zaari nga hugoo ra.
 Boraan kaŋ ga goro kokoy gorodogoo ra n'i danj
 nga hukkumoo cire.

¹⁶ I si yee ka heray, i si yee ka jaw.
 Waynaa si yee k'i kar, konni kul si yee k'i kar.

¹⁷ Zama Feeji-izoo kañ goo kokoy gorodogoo gamoo ra g'i kur k'i gongu ka koy hunaroo haroo dandidogey ra. Irkoy ga ngi mopey mundawey kul tuusu.»

8

Tammaasa iyyantoo šennoo

¹ Waatoo kañ Feeji-izoo na tammaasa iyyantoo hawaroo feeri, beenaa tee sôy guuru jere cine.

² Ay dii almalayka iyyaa kañ ga kay Irkoy jine, laati beeri iyye nondi i se.

³ Almalayka tana kaa, a kay sargari tonadogoo ra, wura dugu canbu goo a kone. Dugu booboo nondi a se hala a ma dugoo nda Irkoy boro henanantey kul ḥaarayrey noo sargari tonadogoo ra kañ teendi nda wura kañ goo kokoy gorodogoo jine.

⁴ Dugey dulloo sunnaaraa ga hun almalaykaa kaboo ra nda Irkoy boro henanantey ḥaarayrey ka žigi ka koy Irkoy jine.

⁵ Woo banda ga, almalaykaa na dugu canboo zaa k'a too sargari tonadogoo nuunaa ra, a n'a warra laboo ra. Jinjijyan tee, nda hooloyañ, nda meliyañ, nda labu jijiriyañ.

Almalayka taaci jinaa na laati beerey hēenandi

⁶ Almalayka iyyaa kañ kone laati beeri iyyaa goo soolu k'i kar.

⁷ Ijinaa na laati beeroo kar. Gari nda nuune kañ ga birji kuri ra warrandi laboo ga, laboo zamna hinzaa affoo ton, tuurey hinnaa zamna hinzaa affoo ton, subu firzoo kul ton.

⁸ Almalayka hinkantoo na laati beeroo kar, ni mma nee tondi hondu beeri kañ ga dii nda nuune ka warrandi teekoo ra. Teekoo zamna hinzaa affoo bere ka tee kuri.

⁹ Takahaya hundikoyney kañ goo teekoo ra hinnaa zamna hinzaa affoo buu. Harihiyey hinnaa zamna hinzaa affoo kayri.

¹⁰ Almalayka hinzantoo na laati beeroo kar, handaray beeri kañ ga dii ma nee bundu boñ diinante kañ ka hun beena ra. A kañ isawey hinnaa zamna hinzaa affoo boñ nda hari dandidogey ga.

¹¹ Handaraa maapoo man'ti kala Hottay. Harey hinnaa zamna hinzaa affoo bere ka hottu. Boro booboo kañ hañ harey ra buu, zama harey mma hottu.

¹² Almalayka taacantoo na laati beeroo kar. Waynaa zamna hinzaa affoo, nda handoo zamna hinzaa affoo, nda handarawey hinnaa zamna hinzaa affoo karandi. I kul zamna hinzaa affoo tee kubay. Zaaroo zamna hinzaa affoo gaayoo mana fatta, cijinoo mo takaa din da.

¹³ Ay goo ma guna, de ay maa dutal kañ ga deeši beena ra beene, a ga jinde jer ka nee: «Bone, bone, bone ga kañ laboo gorokeey boñ almalayka hinzaa laati beerey kañ ga hima ka kara koyne maaganda se.»

9

Almalayka guwantoo na laati beeroo kar

¹ Woo banda ga, almalayka guwantoo na laati beeroo kar, ay dii handaray kañ hun beena ra

ka kaŋ laboo ga. Guusu futaa mijoo kufal-izoo nondi a se.

² Handaraa na guusoo feeri, dullu ga tun guusoo ra ni mma nee alforon beeri dullu. Guusoo dulloo na waynaa nda hewoo bibandi.

³ Ndooyaŋ hun dulloo ra ka kaa laboo ga. Hini nondi i se kaŋ ga hima nda hinoo kaŋ laboo dontoney duu a.

⁴ A harandi i se kaŋ i masi ifutu tee laboo suboo, nda dumari firzi kul, nda tuuri kul se. Amma i ma ifutu tee adamizey hinne se kaŋ Irkoy tammaasaa sii tenawey ga.

⁵ I duu yaamar kaŋ i mas'i wii, amma i m'i hottandi handu guu. Ngi hottaa ga hima nda donton hottay, waati kaŋ a na boro kar.

⁶ Alwaatey din ra, adamizey ga buuyan wiri, amma i si duu a. I ga boonay buuyan, amma a ga zuru i se.

⁷ Ndoowey kunturey si hima nda kala bariyaŋ kaŋ soolandi wongu se. Bon̄ey, ni mma nee kokoy fuula bara i ga kaŋ ga hima nda wura, ngi ndumey ga hima nda adamize ndum.

⁸ Hinbiri goo i se kaŋ ga hima nda woy hinbiri. Hiney ga hima nda ganjihayla hine.

⁹ Ngi gandey ga hima nda guuru darbay bara i ga. Ngi fatawey h̄eeney jindoo ga hima nda torkayaŋ kaŋ bari booboyaŋ g'i cendi ka zuru ka koy wongu.

¹⁰ I goo nda nsunfayyaŋ kaŋ ga hima nda donton nsunfaa nda nga naajoo. Ngi gaaboo sii kala nsunfawey ra ka ifutu tee adamizey se handu guu.

11 Guusu futaa almalaykaa ti ngi kokoyoo. Ebere šenni ra nga maajoo ti Abadonj (maanaa «halaciyan»), Grek šenni ra nga maajoo ti Apoliyonj (maanaa «halacikaw»).

12 Bone jinaa bisa, nga ne, ihinka ga kaa koyne hayey wey banda ga.

Almalayka idduwantoo na laati beeroo kar

13 Almalayka idduwantoo na laati beeroo kar, ay maa jinde foo se kañ hun hilli taacaa ra kañ goo sargari tonadogoo ra kañ teendi nda wura kañ goo Irkoy jine.

14 A nee almalayka idduwantoo kañ kone laati beeroo goo se: «Almalayka taacaa feeri kañ hawandi isa beeroo kañ se i ga nee Efrat jeroo ga.»

15 Almalayka taacaa tanjandi kañ soolandi waa-to, nda zaaroo, nda handoo, nda jiiroo se ka adamizey hinnaa zamna hinzaa affoo wii.

16 Wongu-izey kañ goo bari ga hinnaa man'ti kala boro miliyonj zangu hinka (200.000.000). Woo ti hinnaa kañ ay maar'a.

17 Takaa woo nda bangayyanoo ra ay dii bariyañ nda borey kañ goo i boñ, guuru darbayyan goo jindey ra kañ ga ciray ma nee nuune, i ga bula ma nee safir tondi, i ga kara ma nee ganjibaali. Baryey boney ga hima nda ganjihayla boñ. Nuune, nda dullu, nda ganjibaali ga hun mijney ra.

18 Balaawu hinzaa woo: nuunaa, nda dulloo, nda ganjibaaloo kañ ga hun mijney ra na adamizey hinnaa zamna hinzaa affoo wii.

19 Zama baryey hinoo sii kala mijney nda nsunfawey ra. Ngi nsunfawey ga hima nda gondi, i goo nda boŋyaŋ kaŋ nda i ga ifutu tee.

20 Adamizey jerey, wey kaŋ albalaawey wey man'i wii, i mana tuubi ngi teegoyey ra kaŋ kabey n'i tee. I mana fay nda ka sujudu ganjey, nda wura toorey, nda nzorfu toorey, nda alhan toorey, nda tondi toorey, nda bundu toorey se kaŋ si hin ka dii, i si hin ka maa, i si hin ka dira.

21 I mana tuubi ka ngi borowiiyaney, nda ngi kottawey, nda ngi woy nda aru izefututaraa, nda ngi zaytarawey naŋ.

10

Almalaykaa nda citaabu kaccaa šennoo

1 Ay dii almalayka tana kaŋ ga gaabi zunbu ka hun beenaa ra, a bankaaray nda duula, beenegondi goo boŋoo ga. Ndumoo ga hima nda waynaa, cewey ga hima nda hugu ganji kaŋ teendi nda nuune.

2 Citaabu kaccu kaŋ ga feera goo kaboo ra. A na nga cee hennaa fur teekoo boŋ, a na ilaala fur laboo ga.

3 A na jinde jer ka kaati sanda ganjihayla kaŋ ga booro. Waatoo kaŋ a kaati, jinjin iyaa mo šelaŋ.

4 Waatoo kaŋ jinjin iyaa šelaŋ, ay baa y'a hantum, amma ay maa jinde foo kaŋ hun beenaa ra kaŋ ga nee: «Hayaa kaŋ jinjin iyaa n'a har dii ka boori sanda sirri, mas'a hantum.»

⁵ Almalaykaa kañ ay dii a kañ ga kay teekoo nda laboo ga na nga kabe hennaa jer beenaa here

⁶ ka žee nda boraal kañ ga huna abada hala abada kañ na beenaa nda haya kañ goo a ra taka, nda laboo nda haya kañ goo a ra taka, nda teekoo nda haya kañ goo a ra taka. A nee: «Waati sii no koyne.

⁷ Han kañ almalayka iyyantoo ga laati beeroo kar, waati kañ a ga soolu ka laati beeroo kar, Irkoy sirroo ga kay, sanda takaa kañ nda a na alhabar borya har nga tam annabey se.»

⁸ Jindoo kañ ay maa a ga šelañ beenaa ra yee ka šelañ ya ne ka nee: «Koy ma citaaboo dii kañ ga feera kañ goo almalaykaa kañ ga kay teekoo nda laboo ga kaboo ra.»

⁹ Ay koy almalaykaa do ka nee a se a m'ay noo citaabu kaccaa. A nee ya ne: «A dii m'a gon. A ga hottu ni gundoo ra, amma a ga kan ni mijnoo ra ma nee yuu.»

¹⁰ Ay na citaabu kaccaa dii almalaykaa kaboo ra, ay n'a gon. A ga kan ay mijnoo ra ma nee yuu, amma kañ ay n'a ñaa, a hottu ay gundoo ra.

¹¹ I nee ya ne: «Kala ma annabitaray tee koyne dumy boobo ga, nda ganda boobo ga, nda šenni boobo ga, nda kokoy boobo ga.»

11

Irkoy seede hinkaa šennoo

¹ Kakaaru nondi ya ne kañ ga hima nda bundu, i nee ya ne: «Tun ma koy Irkoy hugoo nda sargari tonadogoo neesi, ma borey kabu kañ ga sujudu Irkoy hugoo ra.

² Amma Irkoy hugoo batumaa, a naŋ, mas'a neeši, zama a nka nondi kutakey se. I ga ngi cewey ka koyra henanantaa taama-taama handu woytaaci cindi hinka (42).

³ Ay g'ay seede hinkaa noo hini i ma annabitaray tee, i ga bankaaray nda saaku kasa dan̄ ngi ga ka annabitaray tee jirbi zenber foo nda zangu hinka nda woydu (1.260).»

⁴ Seede hinkaa woo man'ti kala zaytunaa hinkaa nda fitilla gorodoo hinkaa kan̄ ga kay laboo Koyoo jine.

⁵ Boro kan̄ nee nga ga ifutu tee i se, nuune ga fatta mijney ra kan̄ ga ngi iberey halaci. Boro kan̄ nee nga ga ifutu tee i se, a tilasu nuunaa din ma koyoo wii.

⁶ I duu hini ka beenaa daabu ncirni masi kan̄ jirbey kan̄ i ga annabitaray tee. I duu hini mo ka harey barmay i ma tee kuri. I duu hini ka laboo kar nda bone dumi kul waati kul kan̄ i baa.

⁷ Waati kan̄ i na ngi seedetaraa tee ka ben, adabbaa kan̄ ga hun guusu futaa ra g'i wongu, a ga hin ey, a g'i wii.

⁸ Ngi gaaham bukawey ga daaru koyra beeroo farroo ra kan̄ se i ga nee annabitaray šenni ra Sodom nda Misira, nongoo kan̄ ra ngi Koyoo kanjandi.

⁹ Jamawey boroyaŋ, nda alkabiilawey boroyaŋ, nda šenney boroyaŋ, nda gandawey boroyaŋ ga ngi gaaham bukawey guna jirbi hinza nda jere. I si yadda i ma ngi bukawey dan̄ saaray ra.

¹⁰ Woo kan̄ duu ey kan laboo gorokey se, i jaali, i ga gomniyan̄ sanba cere se, zama annabi

hinkaa woo nka laboo gorokee zarabi.

¹¹ Amma zaari hinzaa nda jeraa banda ga, hundi hunante kañ hun Irkoy do huru i ra, i tun ka kay cewey ga. Hunburay beeri kaa borey ga kañ ga dii ey.

¹² I maa jinde beeri foo kañ hun beenaa ra kañ ga nee i se: «Wa žigi ne.» I žigi ka koy beenaa ra duulaa ra, ngi iberey ga dii ey.

¹³ Alwaatoo din labu jijiriyen beeri tee, koyraa zamna woyaa (10) affoo kañ. Boro zenber iyye (7.000) wiiyandi labu jijiroo ra. Wey kañ cindi hunbur, de i cindi i ga darža dañ beenaa Koyoo ga.

¹⁴ Balaawu hinkantoo bisa, nga ne, ne nda kayna balaawu hinzantoo ga kaa.

Almalayka iyyantoo na laati beeroo kar

¹⁵ Almalayka iyyantoo na laati beeroo kar, jinde beeriyan šelañ beenaa ra ka nee:

«Aduŋja kokoytaraa tee ir Koyoo nda nga Almasihu wane.

A ga laama abada hala abada.»

¹⁶ Boro beeri waranka cindi taacaa (24) kañ ga goro Irkoy jere ngi kokoy gorodogey ra na ngi ndumey sinji laboo ra ka sujudu Irkoy se

¹⁷ ka nee:

«Ir ga albarka dañ ma ne,
ir Koyoo Irkoy, Hini-kul-koyoo,
ni kañ ga bara,

kañ gay a ga bara.

Zama n'na ni hini beeroo ka goy,
n'sintin ka laama.»

¹⁸ Gandawey futu, amma ni futuyanoo waatoo ka too.

Bukawey waatoo too kaŋ ra i ga ciitandi.
 Waatoo too kaŋ ra n'ga ni tam annabey, nda
 ni boro henanantey, nda borey kaŋ ga
 hunbur ni maajoo,
 ikaccey nda ibeerey noo ngi alhakoo.
 Borey kaŋ ga laboo halaci halaciyanoo alwaatoo
 too.

¹⁹ Irkoy hugoo kaŋ goo beenaa ra mijoo
 feerandi. Boro ga dii Irkoy amaanaa sundukoo
 nga hugoo ra. Meliyan, nda jindeyan, nda
 jinjinyaŋ, nda labu jijiriyen, nda gari beeri tee.

12

Woyoo nda dragonoo šennoo

¹ Tammaasa beeri foo bangay beenaa ra. Woy
 foo kaŋ waynaa ga tee a se darbay, handoo goo
 cewey cire, kokoy fuula kaŋ handaray woy cindi
 hinka (12) goo a ga goo boŋoo ra.

² A ga tee alhaamidu, a ga kaati nda taamari,
 nda kuubi, a ga baa ka hay.

³ Tammaasa tana bangay beenaa ra, nga ne,
 a man'ti kala ganjihooga ciray beeri kaŋ se i ga
 nee dragon. Boŋ iyye nda hilli woy (10) bara a
 se, boŋey, kokoy fuula kaccu iyye goo i ga.

⁴ Nsunfaa na beenaa handarawey zamna ihin-
 zaa affoo haabu nga bande k'i warra laboo ga.
 Dragonoo ga kay woyoo jine kaŋ ga hima ka hay
 hala nga ma zankaa gon za a hayandi.

⁵ Woyoo na ize danj adunjna ra, aru no, nga
 no ma hima ka gandawey kul kur nda guuru
 gobu. Izoo zandi ka koy Irkoy jere nda nga kokoy
 gorodogoo jere.

⁶ Woyoo hunday zuru ka koy saajoo ra. No din no Irkoy na nongu hanse a se hala i ma duu k'a noo ḥaayan jirbi zenber foo nda zangu hinka nda woydu (1.260).

⁷ Wongu tee beenaa ra, almalaykaa kañ se i ga nee Minkaylu nda nga almalaykey na dragonjoo wongu. Dragonjoo mo ga wongu, nga nda nga almalaykey.

⁸ Amma dragonjoo mana hin ey, nga nda nga almalaykey mana yee ka duu doo beenaa ra.

⁹ Dragonjoo beeroo kañ ti zaman jinaa gondoo kañ se i ga nee Ibilisi nda Šaytan, nga kañ ga adunja kul derandi, warrandi ganda. I n'a warra laboo ga, nga almalaykey mo warrandi ganda a bande.

¹⁰ Woo banda ga, ay maa jinde beeri foo beenaa ra kañ ga nee:

«Sohō hallasiroo, nda gaaboo, nda ir Irkoy Laamaa,
nda nga Almasihu hinoo waatoo too,
zama ir armey wurrukaa,
kañ g'i wurru ir Irkoy jine cijin nda zaari,
warrandi ganda.

¹¹ Ngi, i hin a Feeji-izoo kuroo albarkaa ra,
nda ngi seedetaraa šennoo maaganda.

I na ngi hundoo fur k'a noo buuyan se.

¹² Woo maaganda se beenawey, war ma jaali,
war nda wey kan ga goro war ra.
Laboo nda teekoo, war bone,
zama Ibilisi zunbu war ga, a ga futu,
a ga bay kañ nga sii nda waati kuku.»

¹³ Waatoo kan̄ dragonjoo bay kan̄ nga nka warrandi laboo ga, a na woyoo gaarandi kan̄ na zankaaroo hay.

¹⁴ Dutil beeri fata hinkaa nondi woyoo se hala a ma deeši ka koy saajoo ra, nongoo kan̄ soolandi a se, i g'a ḥandi no din jiiri hinza nda jere, nga nda gondoo ga mooru cere.

¹⁵ Gondoo ga hari firši k'a kaa nga mijoo ra, a ga tee ma nee isa hala nga ma bondaa ka woyoo zaa.

¹⁶ Amma laboo na woyoo faaba, a na nga boŋ feeri, de a na isaa gon̄ kan̄ dragonjoo n'a firši k'a kaa nga mijoo ra.

¹⁷ Dragonjoo futu woyoo ga, a koy woyoo hayrey cindoo wongu, wey kan̄ ga Irkoy yaa-marey dii, de i ga Isa seedetaraa too.

¹⁸ Dragonjoo kay teekoo guraa labutaasoo ga.

13

Adabbaa kan̄ fatta teekoo ra

¹ Woo banda ga, ay dii adabba kan̄ goo nda hilli woy (10) nda boŋ iyye fatta teekoo ra. Nga hilley, kokoy fuula kaccu woy (10) goo i ga, de boŋey ga maayaŋ hantumandi kan̄ ga Irkoy wow.

² Adabbaa kan̄ ay dii a ga hima mardenda, cewey ga hima nda ganjihooga kan̄ se i ga nee urs ceeyan̄, mijoo ga hima nda ganjihayla mee. Ganjihoogaa kan̄ se i ga nee dragon̄ n'a noo nga gaaboo, nda nga kokoy gorodogoo, nda hini beeri.

³ Adabbaa boŋey affoo ga hima nda haya kan̄ nka koosandi hala a goo buuyan mee ga. Amma marayyanoo kan̄ n'a dan̄ buuyan mee ga

duu baani. Laboo kul borey kayfi, de i hanga adabbaa.

⁴ I sujudu dragonjoo se, zama a na adabbaa noo hini, i sujudu adabbaa se ka nee:
 «May no ma hima nda adabbaa,
 may no ma hin k'a wongu?»

⁵ Adabbaa duu mee ka deenebeeray šenniyan har nda ka wowiyaŋ har Irkoy se. Hini nondi a se ka goy handu woytaaci cindi hinka (42).

⁶ A na mijoo feeri ka Irkoy wow, a na Irkoy maapoo, nda Irkoy hukkumoo, nda beenaa gorokey wow.

⁷ Fondo nondi a se ka Irkoy boro henanantey wongu ka hin ey. Hini nondi a se alkabiila kul ga, nda jama kul ga, nda šenni kul ga, nda ganda kul ga.

⁸ Laboo gorokey kul kaŋ maajney mana hantumandi za adunjna daaruroo ga Feeji-izoo kaŋ koosandi hunaroo citaaboo ra ga sujudu a se.

⁹ Boro kaŋ goo nda hanja ma maa.
¹⁰ Boro kaŋ ga hima baŋnataray ma koy baŋnataray.

Boro kaŋ ga hima ka wiiyandi nda takuba* ma wiiyandi nda takuba.

Woo ti Irkoy boro henanantey muŋeyanoo nda ngi naanaa waatoo.

Adabbaa kaŋ fatta laboo ra

¹¹ Ay dii adabba tana kaŋ fatta laboo ra. A goo nda hilli hinka ma nee feeji-ize waneyaŋ. Amma a ga šelanj ma nee dragonj.

* **13:10 13.10** «Boro kaŋ ga hima ka wiiyandi nda takuba», hantum fooyaŋ ga nee «Boro kaŋ ga wiiya nda takuba».

¹² A si goy nda kala adabba jinaa hinoo, adabba jinaa jinoo ra. A ga laboo nda borey kañ ga goro a ga gaabi i ma sujudu adabba jinaa se kañ duu baani nga marayyanoo ra kañ n'a dañ buuyan mee ga.

¹³ A ga tammaasa kayfante beeriyan tee hala nongu kañ ra a ga ba nuune zumandi ka hun beenaa ra ka kaa laboo ga borey jine.

¹⁴ A ga laboo gorokey derandi nda tammaasa kayfantey kañ nondi a se a m'i tee adabba jinaa jinoo ra. A nee laboo gorokey se i ma assuura tee adabbaa se kañ takuba n'a maray, amma a yee ka huna.

¹⁵ Hini nondi a se ka hundi funsu assuuraa ra hala a ma hin ka ba šelanj a ma kate boro kul kañ si sujudu assuuraa se ma wiyyandi.

¹⁶ Adabbaa na taka tee kañ ra boro kaccey nda ibeerey, almankoyney nda talkey, borciney nda banjney, i kul, tammaasa ma huru kabe hennaa wala tejaa ga.

¹⁷ Boro kul si hin ka day wala ka neere nda man'ti tammasaaraa bara a ga, maanaa adabbaa maapoo wala nga lanbaa.

¹⁸ Ne ra lakkal goo. Boro kañ goo nda fahami ma adabba lanbaa hinnaa kabu. Adamize lanba no, lanbaa man'ti kala zangu iddu nda woydu cindi iddu (666).

14

*Feeji-izoo nda borey kañ a n'i day k'i kaa kabe
ra šennoo*

¹ Ay goo ma guna, nga ne, Feeji-izoo ga kay Siyonj tondi hondoo boñ, boro zenber zangu

nda zenber woytaaci cindi taaci (144.000) kaŋ
nga maajoo nda Baaboo maapoo hantumandi
tenawey ga goo a bande.

² Ay maa jinde foo kaŋ hun beenaa ra kaŋ
ma nee hari beeri nda jinjinjyaŋ jinde beeri.
Jindoo kaŋ ay maar'a ga hima nda kurbu beeri
karkawayan kaŋ ga ngi kurbey kar.

³ I ga dooni taaga don kokoy gorodogoo jine,
nda hundikoyni taacaa jine, nda boro beerey
jine. Boro kul si hin ka doonoo din denden nda
man'ti boro zenber zangu nda zenber woytaaci
cindi taacaa (144.000) hinne kaŋ dayandi ka kaa
kabe ra laboo ga.

⁴ Borey no kaŋ mana ngi boŋ žiibandi nda
woyey, i si woy bay. Borey no kaŋ ga hanga Feeji-
izoo nongu kul kaŋ ra a ga koy. I nka dayandi ka
kaa kabe ra ka hun borey ra ka nondi ka tee Irkoy
nda Feeji-izoo se dumaray-ize jina-jinawey.*

⁵ Taari mana bay ka diyandi mijney ra, laybu
sii i ga.

Almalayka hinzaa na ciitoo bayrandi

⁶ Woo banda ga, ay dii almalayka tana kaŋ ga
deeši beenaa ra beene, Alhabar Borya abadante
goo a kone kaŋ a g'a har laboo gorokey, nda
ganda kul, nda alkabiila kul, nda šenni kul, nda
dumi kul se.

⁷ A na jinde jer ka nee: «Wa hunbur Irkoy, war
ma darža daŋ a ga, zama nga ciitoo waatoo too.
Wa sujudu Boraa se kaŋ na beenaa, nda gandaa,
nda teekoo, nda hari dandidogey tee.»

* **14:4 14.4** Sargarey 12.2.

⁸ Almalayka tana kaa, almalayka hinkantoo no kañ kaa ijinaa banda ga, a nee: «A kañ, Babilon beeroo kañ, nga kañ na gandawey kul hanjandi nga alaneb hari mooraa ra kañ ti nga woy nda aru izefututaraa laalaroo.»

⁹ Almalayka tana kaa koyné, ihinzantoo no kañ kaa bandawey ga, a na jinde jer ka nee: «Boro kañ sujudu adabbaa nda nga assuuraa se, de a duu tammaasa tejaa wala kaboo ga,

¹⁰ boraa mo ga Irkoy futuroo alaneb hari mooraa kañ mana jaami ka kaa gaaboo ra hanj kañ doorandi nga futuroo potoo ra. Boree ga torro nuunaa nda ganjibaali ra almalayka henanantey nda Feeji-izoo jine.

¹¹ Ngi torraa dulloo ga žigi beene abada hala abada. Cijin nda zaari i sii nda hunanzamay. Borey no kañ sujudu adabbaa nda nga assuuraa se nda borey kañ duu nga maajoo tammaasaa.»

¹² Irkoy boro henanantey muneyanoo waatoo ne, ngi kañ na Irkoy yaamarey dii, de i na Isa naanaa dii.

¹³ Woo banda ga, ay maa jinde foo kañ hun beenaa ra ka nee: «Hantum: < Borey duu gomni kañ buu za sohõ da i goo ir Koyoo bande. > Irkoy Hundoo nee: < Cimi, i ma hunanzam ngi farayaney ra, zama ngi teegoyey ga hanga ey. »»

Laboo hegaa

¹⁴ Ay goo ma guna, nga ne, duula kaaray, duulaa boñ boro foo ga goro kañ ga hima nda adamize. Wura kokoy fuula goo boñoo ra, kaboo ra cendi mee kaana goo.

¹⁵ Almalayka tana fatta kate Irkoy hugoo ra, a na jinde jer ka kaati ka šelaŋ boraal se kaŋ goo duulaa boŋ ka nee: «Ni cendoo zaa ma hegay, zama hegaa waatoo too, laboo hegaa hanse ka nin.»

¹⁶ Boraal kaŋ ga goro duulaa boŋ na nga cendoo danj laboo ra, laboo hegaa tee.

¹⁷ Almalayka tana fatta ka hun Irkoy hugoo ra kaŋ goo beenaa ra, nga mo, cendi mee kaanaa goo a kone.

¹⁸ Almalayka tana koyne fatta ka hun sargari tonadogoo ra. A duu hini nuune ga, a na jinde jer ka kaati ka šelaŋ woo kaŋ kone cendi mee kaanaa goo ga ka nee a se: «Cendi mee kaanaa zaa, alanebfafawey dogu kaŋ goo alanebpaŋoo kaŋ goo laboo ga, zama nga alaneb-izey nin.»

¹⁹ Almalaykaa na nga cendoo danj laboo ga, a na laboo alanebpaŋoo izey dogu. A na nga hegaa warra Irkoy futuroo jinay beeroo ra.

²⁰ I na alaneb-izey motti nda ngi cewey jinaa ra koyraa dumaa ga. Jinaa din kuri fatta a ra kaŋ ga doo hala kilomeetar zangu hinza (300) cine ka koy ka žigi ka too baryey aljamey do.

15

Almalaykey nda balaawu kokorantey

¹ Ay yee ka dii beenaa ra tammaasa tana, ibeeri no, a ga kayfandi, almalayka iyye kaŋ kone balaawu iyye goo, balaawu kokorantey no, balaawey wey no ma Irkoy futuroo timmandi.

² Ay dii haya kaŋ ga hima nda teekoo kaŋ teendi diji ra, a ga birji nuune ra. Borey kul kaŋ hin adabbaa, nda nga assuuraa, nda nga maajoo

lanbaa ga kay teekoo kañ teendi nda diji mijnoo ga, Irkoy kurbu beerey goo i kone.

³ I ga Musa, Irkoy tamoo doonoo*, nda Feeji-izoo doonoo don ka nee:

«Ir Koyoo Irkoy, Hini-kul-koyoo,
ni teegoyey ga beeri, i ga kayfandi.
Gandawey Kokoyoo†,

ni fondawey ga šerre, cimiyañ no!

⁴ Ir Koyoo, may ka si hunbur ni,
may ka si ni maajoo beerandi?

Zama ni hinne no ma henan,
gandawey kul ga kaa ka sujudu ni jine,
zama ni teegoy šerrantey bangay.»‡

⁵ Wey banda ga, ay dii Irkoy hugoo kañ ti seedetaraa hukkumoo, mijnoo feerandi beenaa ra.

⁶ Almalayka iyyaa kañ kone balaawu iyyaa goo fatta Irkoy hugoo ra. Leñ šukka alhakiika nerante goo jindey ra. Wura gamahaw goo gandey ga.

⁷ Hundikyni taacaa affoo na almalayka iyyaa noo wura poti iyye kañ ga too nda Irkoy kañ ga huna abada hala abada futuroo.

⁸ Irkoy hugoo too nda dullu kañ ti Irkoy daržaa nda nga hinoo tammaasa. Boro kul si hin ka huru Irkoy hugoo ra hala waati kañ almalayka iyyaa balaawu iyyaa ben.

16

Irkoy futuroo potey

* **15:3 15.3** Fattaroo 15.1-18; Alhukumoo 32.1-44. † **15:3**

15.3 «Gandawey Kokoyoo», hantum fooyer ga nee «Zamaney Kokoyoo». ‡ **15:4 15.3-4** Žeremi 10.7; Zabur 86.9.

¹ Woo banda ga, ay maa jinde beeri foo kanj hun Irkoy hugoo ra ka nee almalayka iyyaa se: «Wa koy Irkoy futuroo poti iyyaa doori laboo ga.»

² Ijinaa koy, a na nga potoo doori laboo ga. Futta laala futa fattaa adamizey ga kanj ga adabbaa tammaasaa goo, wey kanj ga sujudu nga assuuraa se.

³ Almalayka hinkantoo na nga potoo doori teekoo boj. Haroo tee ma nee bukaw kuri. Hayey kul kanj ra hundi goo kanj goo teekoo ra buu.

⁴ Ihinzantoo na nga potoo doori isawey boj nda hari dandidogey ra, i bere ka tee kuri.

⁵ Ay maa harey almalaykaa ga nee:
«Ni kanj ga bara,
kanj gay a ga bara,
Irkoy Boro Henanantaa,
ni ciiti nda takaa woo, n'ga šerre.

⁶ Zama i na Irkoy boro henananteyan
nda annabiyaŋ kurey doori.
N'n'i noo kuri i m'a haŋ,
i ga hima nda a.»

⁷ Ay maa sargari tonadogoo ga šelanj ka nee:
«Cimi no, ir Koyoo Irkoy, Hini-kul-koyoo,
ni ciitey ti cimi, i ga šerre.»

⁸ Almalayka taacantoo na nga potoo doori waynaa boj, hini nondi waynaa se ka adamizey ton nda nuune.

⁹ Konni beeri na borey kukuray. I na Irkoy maajoo wow kanj goo nda hini bonawey wey ga. I wanji ka tuubi ka darža daŋ a ga.

¹⁰ Igguwantoo na nga potoo doori adabbaa kokoy gorodogoo boj, nga laamaa dogoo tee

kubay. Adamizey ga ngi deeney jnama dooray se.

¹¹ I ga beenaa Koyoo wow ngi dorawey nda fut-tawey maaganda se. I mana tuubi ngi teegoyey ra.

¹² Idduwantoo na nga potoo doori isa beeroo ra kaŋ se i ga nee Efrat, haroo kogu hala fondo ma teendi kokoyey se kaŋ ga kaa ka hun waynahunay.

¹³ Ay dii ganji hinza kaŋ ma nee nbala kaŋ ga hun ganjihogaa kaŋ se i ga nee dragonj, nda adabbaa, nda taari annaboo mijoo ra.

¹⁴ Ganji hundiyaj no kaŋ ga tammaasa kay-fanteyaj tee. I ga koy adujnja kul kokoyey do k'i marga Irkoy, Hini-kul-koyoo zaari beeroo wongoo se.

¹⁵ - «Nga ne, ay ga kaa sanda zay. Boraan duu gomni kaŋ ga hanna cijin nda zaari, kaŋ ga nga bankaarawey dii hala nga masi dira nga gaa koonu, borey masi dii nga haawoo.» -

¹⁶ Ganjey n'i marga nongoo kaŋ se i ga nee Ebere šenni ra Harmagedonj*.

¹⁷ Almalayka iyyantoo na nga potoo doori hewoo bande. Irkoy hugoo ra jinde beeri foo hun kokoy gorodogoo ra ka nee: «A teendi ka ben.»

¹⁸ Meliyanj, nda jindeyanj, nda jinjinjanj teendi. Labu jijiri beeri tee. Labu jijiroo kaŋ teendi laalayanoo nda beeriyanoo cine mana bay ka tee za adamize kaa laboo ga.

¹⁹ Koyra beeroo zamna-zamna hinza, gandawey koyrawey kaŋ, Irkoy hongu Babilonj

* **16:16 16.16** Harmagedonj maanaa ti «Magedonj koyraa tondi hondoo».

beeroo k'a noo potoo kañ ra alaneb hari mooraa goo kañ ti nga futay laalaa.

²⁰ Gungey kul zuru, tondi hondey si diyandi koyne.

²¹ Gari beeriyanj kañ affoo kul ga too kilo woytaaci cindi guu (45) cine tinjan hun beenaa ra ka kañ adamizey boñ, adamizey ga Irkoy wow garey bonaa se, zama bonaa ga hanse ka beeri.

17

Babilon koyraa ciitoo šennoo

¹ Almalayka iyyaa kañ kone poti iyyaa goo affoo kaa, a šelanj ya ne ka nee: «Kaa, ay ga woykuuru beeroo kañ goo hari beerey minney ga ciitoo cebe ma ne.

² Nga bande laboo kokoyey na woy nda aru izefututaray tee. Laboo gorokeey na ngi boñ suwandi nda alaneb hari mooraa kañ ti nga izefututaraa.»

³ Irkoy Hundoo n'ay dii, almalaykaa n'ay zaa ka koy saaji ra. Ay dii woy foo kañ ga goro adabba ciray zaram boñ. Adabbaa goo nda boñ iyye nda hilli woy (10), nga kul ga maayanj goo kañ ga Irkoy wow.

⁴ Woyoo ga bankaaray nda darbay ciray, ciray henna, nda iciray zaram, a taalam nda wura, nda tondi hay šendayañ, nda alyakuutuyan. Wura poti goo kaboo ra kañ ga too nda haya harramanteyañ nda nga woy nda aru izefututaraa žiiboo.

⁵ Tejaa ga, maa foo hantumandi, sirri no kañ ti:

«Babiloŋ beeroo, woykuurey nda laboo haya harramantey jaa».

⁶ Ay dii woyoo suu nda Irkoy boro henanantey kuroo nda Isa seedewey kuroo. Kaŋ ay dii a, ay hanse ka boŋhaway.

⁷ Almalaykaa nee ya ne: «Macin se n'ga bonjhaway? Ay ga woyoo nda adabbaa kaŋ boŋ a goo, kaŋ goo nda boŋ iyye nda hilli woy (10) sirroo feeri ma ne.

⁸ Adabbaa kaŋ n'dii a bay ka bara, amma sohō a sii no, a ga kaa ka žigi ka hun guusu futaar ka koy halaciyan here. Laboo gorokey kaŋ maajney mana hantumandi za adunja daaruroo ga hunaroo citaaboo ra, boŋey ga haw nda i dii adabbaa, zama a bay ka bara, a sii no, amma a ga kaa ka bara.

⁹ Ne ra lakkal goo kaŋ ga fahami noo: boŋ iyyaa man'ti kala tondi hondu iyyaa kaŋ ga woyoo ga goro. Kokoy iyyaa mo no.

¹⁰ Igguu i ra kaŋ, affoo ga bara, ikokorontaa mana kaa jina, amma waati kan a kaa, a tilasu a masi waati kuku tee.

¹¹ Adabbaa kaŋ bay ka bara, kaŋ si bara sohō, nga ti kokoy yaahantoo. A goo kokoy iyyaa mo ra, a ga koy halaciyan here.

¹² Hilli woyaa (10) kaŋ n'dii a man'ti kala kokoy woy (10) kaŋ mana duu laamaa jina, amma i duu hini sanda kokoy haya kaŋ ga sawa nda guuru foo cine, adabbaa bande.

¹³ I tee ibaayi foo kaŋ ti ka ngi gaaboo nda ngi hinoo noo adabbaa se.

¹⁴ I ga Feeji-izoo wongu, Feeji-izoo ga hin ey, zama nga ti koyey Koyoo, nga ti kokoyey

Kokoyoo. Borey kañ ga hin a bande, boroyañ no kañ ciyandi, suubanteyañ no, laadiranteyañ no.»

¹⁵ Woo banda ga, a nee ya ne: «Harey kañ n'dii ey, nongoo kañ ra woykuuroo ga goro man'ti kala jamayañ, nda boro booboyañ, nda gandayañ, nda šenniyan.»

¹⁶ Hilli woyaa (10) kañ n'dii a nda adabbaa ga woykuuroo konnay, i g'a kabe koonay k'a nañ gaa koonu. I ga nga hamoo ñaa, i g'a ton nuune ra k'a tee boosu.

¹⁷ Zama Irkoy dañ biney ra i ma nga ibaayoo tee, i tee ibaayi foo, i ma ngi laamaa noo adabbaa se hala waati kan Irkoy šenney tabati.

¹⁸ Woyoo kañ n'dii a man'ti kala koyra beeroo kañ goo ma laboo kokoyey juwal.»

18

Babiloñ koyraa kayriroo

¹ Woo banda ga, ay dii almalayka tana kañ zunbu ka hun beenaa ra. A goo nda hini beeri, de nga daržaa na laboo kul kaarandi.

² A na jinde jer ka kaati ka nee:
«A kañ, Babiloñ beeroo kañ.

A tee ganjey hugoo, a tee hundi žiibi kul lanbadogoo.

Ciraw harramante [nda adabbaa harramante kañ ti konnayhaya] kul lanbadogoo no.

³ Gandawey kul na alaneb hari moora laalaa hañ kañ ti nga woy nda aru izefututaraa.
Laboo kokoyey na izefututaray tee a bande,
laboo maamalakey na alman tee nga addahar bajoo ra.»

⁴ Ay maa jinde tana kañ hun beenaa ra, a nee:

«Ay jamaa, wa fatta a ra hala war masi hanga a
bande nga zunubey ra,

hala nga bonawey ra, haya masi kañ war boñ.

⁵ Zama nga zunubey žigi-žigi cere boñ hala
beenaa ra,

Irkoy hongu nga goy futawey.

⁶ W'a bana nda nga hunday bana takaa,
wa nga teegoyey cine hinka yeeti a se.

Alaneb hari moora kañ a n'a birji potoo ra,
wa nga cine hinka birji a se.

⁷ Takaa kañ nda a na nga boñ noo darža ka
addahar,

w'a noo woo din hinnaa hottay nda binehēenay.
Zama a ga nee nga binoo ra:

«Ay ga goro sanda kokoy woy,
ay man'ti woy kañ kurjoo buu,
ay si buuyan batu marga abada.»

⁸ Woo maaganda se zaari folloku nga bonawey
ga kañ a ga kanjañ ti:

buuyan, nda beray goraa, nda heray, de a ga
tonandi nuune ra ka tee boosu,
zama ir Koyoo Irkoy kañ n'a ciiti ga gaabi.»

⁹ Laboo kokoyey kañ na woy nda aru izefutu-
taray tee a bande ka addahar ga hēe ka yooyo
waati kañ i dii nuunaa kañ g'a ton dulloo.

¹⁰ I ga kay nongu mooro ra nga hottaa hunbu-
raa maaganda se, i ga nee:

«Ni bone, ni bone, koyra beeroo,
Babilon̄ koyra gaabantaa,
guuru folloku ra ciitoo zunbu ni ga!»

¹¹ Laboo maamalakey mo g'a hēe ka buuyan
batu marga a se, zama boro kul si yee ka ngi
jinaa day.

¹² Jinaa man'ti kala wura, nda nzorfu kaaray, nda tondi hay šenda, nda alyakuutu, nda šukka baana hay šenda, nda šukka ciray hay šenda, nda alharru šukka, nda šukka ciray zaram, nda bundu hew kaana dumi kul, nda tarkunday hije taalam dumi kul, nda bundu hay šenda taalam dumi kul, nda alhan, nda guuru, nda tondi henna,

¹³ nda alkalfa, nda day-day, nda dugu hew kaana, nda turaari, nda dugu, nda alaneb hari moora, nda jii, nda farin henna, nda alkama, nda hawyan, nda feejiyan, nda bariyan, nda bari torkayañ, nda tamyan, nda boro hundikoyniyan.

¹⁴ «Hayey kañ ni hundoo ga bag'ey mooru ni ga. Hayey kul kañ ga boori i ga nere dere ma ne. I si duwandi koyne.»

¹⁵ Hayey wey maamalakey kañ duu Babilon bande alman ga kay nongu mooro ra nga hottaa hunburaa maaganda se, i ga hēe i ga buuyan batu marga.

¹⁶ I ga nee:

«Ni bone, ni bone, koyra beeroo
kañ ga bankaaray nda šukka baana hay šenda,
nda darbay ciray, ciray henna, nda iciray zaram,
a ga taalam nda wura, nda tondi hay šenda, nda
alyakuutu.

¹⁷ Guuru folloku ra alman beeroo woo kul tee
yaada.»

Harihii beeri zurandikey, nda haya kul kañ ga
dira gamoo din ra, harihii goykey, nda boro kul
kañ ga goy teekoo boñ kay nongu mooro ra.

¹⁸ Kaŋ i ga dii nuunaa kaŋ g'a ton dulloo, i kaati ka nee: «May ti koyraa kaŋ ga hima koyra beeroo?»

¹⁹ I na labu warra ngi boŋey ga, i ga hẽe i ga buuyan batu marga ka kaati ka nee:

«Ni bone, ni bone, koyra beeroo
kan na borey kul kaŋ goo nda hii beeriyāŋ teekoo
boŋ tee alman nga almaanoo ra!

Zama guuru folloku a tee saaji.»

²⁰ Beenaa, jaali nda nga kayriroo!

War mo, Irkoy boro henanantey, nda diyawey,
nda annabey,

wa jaali nda nga kayriroo,

zama Irkoy ciiti ka ciiti dunbu war se a ga.

²¹ Almalayka foo kaŋ ga gaabi na tondi kaŋ ma
nee fufutondi zaa k'a warra teekoo ra ka nee:
«Takaa woo nda Babilon koyra beeroo ga war-
randi ganda nda sahā,
a si yee ka diyandi.

²² Kurbu beeri karkey, nda hooraykey, nda
laatikarkey, nda laati beeri karkey jindey
si yee ka mandi ni do.

Goy dumí kul kabe goyteeri si yee ka diyandi ni
do.

Fufutondoo jindoo si yee ka mandi ni do.

²³ Fitilla gaayoo si yee ka dii ni do,
aruhiijoo nda woyhiijoo jindoo si yee ka mandi
ni do.

Zama ni maamalakey ti laboo boro beerey,
ni kottaa na gandawey kul darga.»

²⁴ Nga do annabey, nda Irkoy boro henanantey,
nda borey kul kaŋ koosandi laboo ga kurey
garandi.

19

¹ Woo banda ga, ay maa ma nee alžama booboo
jinde beeri beenaa ra kaŋ ga nee:

«Aleluya!

Hallasiyan, nda darža, nda hini ti ir Irkoy wane.

² Zama nga ciitey ti cimi, i ga šerre,
a na woykuuru beeroo ciiti kaŋ na laboo halaci
nda nga woy nda aru izefututaraa.

A na woykuuroo banandi nga hunday Irkoy
bajney kuroo alhakoo.»

³ Ngi cee hinkantoo i ga nee:

«Aleluya!

Nga dulloo ga žigi abada hala abada.»

⁴ Boro beeri waranką cindi taacaa (24) nda
hundikoini taacaa sujudu ka Irkoy kaŋ goo
kokoy gorodogoo ra saabu ka nee:

«Amin, Aleluya!»

Feeji-izoo hijaa

⁵ Jinde foo hun kokoy gorodogoo ra ka nee:
«Wa ir Irkoy saabu,
war kul nga bajney
[nda] war kaŋ ga hunbur a,
ikaccey nda ibeerey.»

⁶ Woo banda ga, ay maa ma nee alžama beeri
jinde. A ga hima nda hari beeri jinde nda
jinjinjan gaabanteyaŋ jinde kaŋ ga nee:

«Aleluya!

Zama ir Koyoo Irkoy, Hini-kul-koyoo na nga
laamaa gorandi.

⁷ Ir ma naali, ir ma yafarhā, ir ma darža dan a
gā,
zama Feeji-izoo hijaa too, wandoo soolu.

8 A duu fondo ka darbay šukka baana hay šenda
nerante alhakiika daŋ,
darbay šukka baana hay šendaa man'ti kala
Irkoj boro henanantey teegoy šerrantey.»

9 Almalaykaa* nee ya ne: «Hantum: <Borey
duu gomni kaŋ ciyandi Feeji-izoo hiijaa hawraa
se.»» A yee ka nee ya ne: «Irkoj šenney hunday†
ti wey.»

10 Ay kaŋ cewey cire ka sujudu a se. Amma a
nee ya ne: «Hawgay masi woo tee, ay man'ti
kala ni nda ni armey tam hangasinoo kaŋ ga
Isa seedetaraa dii. Sujudu Irkoj se, zama Isa
seedetaraa ka annabey tuti i ma šelaŋ.»

Boraa kaŋ žigi bari kaaraa boŋ

11 Woo banda ga, ay dii beenaa feeri, nga
ne, bari kaaray foo ne, boraa kaŋ goo a boŋ
[maapnoo] ti Laadirantaa nda Cimikoynoo. A ga
ciiti, a ga wongu nda šerretaray.

12 Mojey ga hima nda nuune deene, bojoo
boŋ kokoy fuula kaccu booboo goo, maa foo
hantumandi a ga kaŋ boro kul s'a bay nda man'ti
nga hinne.

13 Darbay goo jindoo ra kaŋ sufandi kuri ra,
maapnoo man'ti kala «Irkoj meešennoo».

14 Wongu-izey kaŋ goo beenaa ra hanga a, i
goo bari kaarayyaŋ ga, šukka baana hay šenda
kaaray alhakiika goo jindey ra.

15 Mijnoo ra takuba mee kaana fatta hala a ma
duu ka gandawey kar. Nga no m'i kur nda guuru

* **19:9 19.9** Zamnaa 17.7. † **19:9 19.9** «Irkoj šenney hunday»,
Grek šenni ra, almaganaa faa ti «Irkoj šenney kaŋ ti cimi».

gobu. Nga no ma alaneb haroo motti jinaa ra kañ
ra alaneb hari mooraa goo kañ ti Irkoy, Hini-kul-
koyoo futay laalaa.

¹⁶ Nga darbaa nda ceehamoo, maa foo han-
tumandi i ga kañ ti «kokoyey Kokoyoo, koyey
Koyoo».

¹⁷ Ay dii almalayka foo kañ ga kay waynaa bonj,
a na jinde jer ka kaati cirawey kul ga kañ ga deeši
beenaa ra beene ka nee i se: «Wa kaa, wa marga
Irkoy hoyandi beeroo ra

¹⁸ hala war ma kokoyyan, nda sooje boñkoyni
beeriyan, nda bariyan nda ngi kaarukey hamey,
nda borey kul hamey ñaa, borciney nda bañney,
ikaccey nda ibeerey hamey.»

¹⁹ Ay dii adabbaa, nda laboo kokoyey, nda ngi
wongu-izey, i marga ka boraan kañ goo baryoo
bonj nda nga wongu-izey wongu.

²⁰ Adabbaa diyandi, nga nda taari annaboo kañ
goo a bande, kañ na tammasa kayfantey tee a
jine kañ nda a na borey darga kañ ga adabbaa
tammasaa goo, kañ ga sujudu nga assuuraa
se. Ihinkaa kul ngi hunantaa warrandi guusu
beeroo ra kañ ra nuune nda ganjibaali ga dii.

²¹ Borey cindey, boraan kañ cindi ka goro
baryoo bonj takubaa kañ fatta mijoo ra n'i wii,
cirawey kul kungu ngi hamoo ra.

20

Jiiri zenber faa (1.000) laamaa

¹ Woo banda ga, ay dii almalayka foo kañ goo
ma zunbu ka hun beenaa ra, guusu futaa kufal-
izoo goo kaboo ra nda guuru karfu beeri foo.

² A na ganjihooqaa kañ se i ga nee dragonj
dii kañ ti zaman jinaa gondoo kañ ti Ibilisi nda
Šaytan, a n'a haw jiiri zenber foo (1.000).

³ A n'a warra guusu futaa ra, a n'a kufal
ka tammaasa dañ a ga, a masi yee ka duu ka
gandawey darga hala jiiri zenber faa (1.000) ma
timme. Woo banda ga, a tilasu a ma feerandi
alwaati kayna se.

⁴ Ay dii kokoy gorodooyan, borey kanj ga goro
i boñ duu hini ka ciiti. Ay dii borey hundey
kanj i na boñey kaa jindey ga Isa seedetaraa,
nda Irkoy meešennoo maaganda se, nda borey
kanj mana sujudu adabbaa nda nga assuuraa se,
adabbaa tammaasaa mana huru tejawey ga, a
mana huru kabey ga. I huna koyne ka laama
Almasihu bande jiiri zenber foo (1.000).

⁵ Bukawey jerey si huna koyne kala waati kanj
jiiri zenber faa (1.000) timme. Woo ti tunyan
jinaa.

⁶ Boraa duu gomni kanj goo tunyan jinaa woo
ra, ajisandi jere ga Irkoy se, buuyan hinkantoo
si duu borey wey ga hini. I ga tee Irkoy nda
Almasihu sargari juwalkawayan. I ga laama a
bande jiiri zenber faa (1.000) ra.

Šaytan warrandi nuunaa ra

⁷ Waati kanj jiiri zenber faa (1.000) timme,
Šaytan ga feerandi ka hun kasaa ra.

⁸ A ga fatta ka gandawey darga kanj goo laboo
kanje taacaa ga, maanaa Gog nda Magog*, a g'i

* **20:8 20.8** Ezekiyel 38.2; 39.6.

marga wongoo se, ngi kañ ngi hinnaa ga hima
nda teekoo labutaasoo.

⁹ I žigi ka koy laboo tefayyanoo kul ga, i na Irkoy boro henanantey jamaa kaloo nda koyraa
kañ Irkoy ga bag'a kuubi k'a bere. Amma nuune
zunbu ka hun beenaa ra k'i halaci.

¹⁰ Ibilisi kañ n'i darga warrandi guusu beeroo
ra kañ ra nuune nda ganjibaali ga dii kañ ra
adabbaa nda taari annabey goo. I ga torro cijin
nda zaari abada hala abada.

Ciiti kokorantaa

¹¹ Ay dii kokoy gorodoo beeri kaaray nda bora
kañ ga goro a boñ, laboo nda beenaa zuru a jine
hala nongu kañ ra i mana yee ka duu doo.

¹² Ay dii bukawey, ibeerey nda ikaccey, i ga
kay kokoy gorodogoo jine, citaabuyañ feerandi,
citaabu tana mo feerandi kañ ti hunaroo citaa-
boo. Bukawey ciitandi ka sawa nda hayey kañ
hantumandi citaabey ra ngi teegoyey ga.

¹³ Teekoo na bukawey noo kañ goo nga ra.
Buuyanoo nda alaaharaa na ngi bukawey noo.
Affoo kul ciitandi ka sawa nda nga teegoyey.

¹⁴ Buuyanoo nda alaaharaa warrandi guusu
beeroo ra kañ ra nuune ga dii: guusu beeroo kañ
ra nuune ga dii ti buuyan hinkantoo.

¹⁵ Boro kañ mana hantumandi hunaroo citaa-
boo ra ga warrandi guusu beeroo ra kañ ra
nuune ga dii.

¹ Ay dii beene taaga nda ganda taaga, zama beene jinaa nda ganda jinaa dere, teekoo mo si bara koyne.

² Ay dii koyra henanantaa kaŋ ti Žerizalem taagaa kaŋ zunbu ka hun beenaa ra Irkoy do. A soolu sanda woyhiji kaŋ taalam nga kurnoo se.

³ Ay maa jinde beeri foo kaŋ hun kokoy gorodogoo ra ka nee: «Irkoy hukkumoo ne adamizey game. Irkoy ga goro i bande, i ga tee nga jamaa, Irkoy hunday goo i bande [sanda ngi Irkoy].

⁴ A ga munday kul tuusu k'a kaa money ra. Buuyan si yee ka bara, buuyan batu si yee ka bara, kaati si bara koyne, marayyan si bara koyne, [zama] haya jinawey dere.»

⁵ Boraal kaŋ ga goro kokoy gorodogoo ra nee: «Nga ne, ay ga hayaa kul tee itaaga.» A nee koyne: «Hantum, zama šenney wey ga henan, cimiyaŋ no.»

⁶ A yee ka nee ya ne: «A tee ka ben, agay, agay ti Alfa nda Omega*, maanaa sintinoo nda benantaa. Boro kaŋ ga jaw, ay g'a noo a ma haŋ yaada hunaroo haroo dandidogoo ra.

⁷ Boro kaŋ hin ga hayey wey tubu, ay ga tee a se Irkoy, a ga tee ya ne ize.

⁸ Amma alkubey, nda borey kaŋ si naanay, nda harramantey, nda borowikey, nda woy nda aru izefututaray teekey, nda kottekoynay, nda tooru ganakey, nda taariharkey kul bagaa man'ti kala guusu beeroo kaŋ ra nuune nda ganjibaali ga dii: woo ti buuyan hinkantoo.»

* **21:6 21.6** Zamnaa 1.8.

Žerizalem taagaa fillaa

⁹ Almalayka iyyaa kaŋ kone poti iyyaa goo kaŋ ga too nda balaawu iyye kokorantey affoo kaa ka šelaŋ ya ne ka nee: «Kaa, ay ga ni cebe woyhijoo, Feeji-izoo wandoo.»

¹⁰ Irkoy Hundoo n'ay dii, almalaykaa n'ay zaa ka koy tondi hondu kuku beeri foo boŋ, a n'ay cebe koyra henanantaa kaŋ ti Žerizalem kaŋ goo ma zunbu ka hun beenaa ra Irkoy do.

¹¹ Irkoy daržaa goo a ga, nga nereyanoo ga hima nda tondi hay šenda, a ga hima nda jasp tondi murmurante hay šenda.

¹² A goo nda cete kuku beeri, a goo nda mee woy cindi hinka (12), koyraa mijney ga almalayka woy cindi hinka (12) goo. Maayaŋ hantumandi koyraa mijney ga, i man'ti kala Izirayel borey alkabiila woy cindi hinkaa (12) maajney.

¹³ Mee hinza goo dandi here, mee hinza goo hawsa here, mee hinza goo gurma here, mee hinza goo dangay here.

¹⁴ Koyraa cetaa sii nda kala asaasu woy cindi hinka (12). Maa woy cindi hinka (12) goo i ga kaŋ ti Feeji-izoo diyaw woy cindi hinkaa (12).

¹⁵ Almalaykaa kaŋ ga šelaŋ ya ne, wura kakaaru neešihaya foo goo a kone ka koyraa, nda nga mijney, nda nga cetaa neeši.

¹⁶ Koyraa caraw taacaa kul ga sawa, nga kuuyanoo nda nga hayyanoo kul ga sawa. Almalaykaa na koyraa neeši nda kakaaroo. A ga

too stad zenber woy cindi hinka (12.000)[†]. Nga kuuyanoo, nda nga hayyanoo, nda nga kayyanoo kul ga sawa.

¹⁷ A na cetaa neeši, a ga too kabedaaru zangu nda woytaaci cindi taaci (144) ka sawa nda adamizey neeširoo kanj ga sawa nda almalaykaa neeširoo.

¹⁸ Cetaa mana cinandi nda kala žasp tondi, koyraa man'ti kala wura alhakiika, ma nee diji alhakiikaa.

¹⁹ Koyraa cetaa asaasoo taalamandi nda tondi hay šenda dumi kul.

Asaasu jinaa mana teendi nda kala žasp, ihinkantoo mana teendi nda kala safir, ihinzantoo mana teendi nda kala kalseduwan, itaacantoo mana teendi nda kala emerod.

²⁰ Igguwantoo mana teendi nda kala sardoniks, idduwantoo mana teendi nda kala sarduwan, iyyantoo mana teendi nda kala krisolit, yaahantoo mana teendi nda kala beril, yaggantoo mana teendi nda kala topaz, iwoyantoo (10to) mana teendi nda kala krizo-pras,

iwoy cindi faantoo (11to) mana teendi nda kala iyasent,

iwoy cindi hinkantoo (12to) mana teendi nda kala ametist.

²¹ Koyraa mee woy cindi hinkaa (12) man'ti kala alyakuutu woy cindi hinka (12). Koyraa mee foo kul mana teendi nda kala alyakuutu foo. Koyraa

[†] **21:16 21.16** Stad man'ti kala neešihaya. Stad foo kul ga too meetar zangu nda woyyaaha cindi guu (185). Adiši a kul man'ti kala kilomeetar zenber hinka nda zangu hinka (2.200) cine.

farroo man'ti kala wura alhakiika, a ga hima nda
diji kañ ga haarahaara.

²² Amma ya na dii koyraa din ra Irkoy hugu,
zama ir Koyoo Irkoy, Hini-kul-koyoo nda Feeji-
izoo ti koyraa Irkoy hugoo.

²³ Koyraa si too waynaa ga, a si too handoo ga
a ma nga noo gaay, zama Irkoy daržaa ga dii a
ga, nga fitillaa man'ti kala Feeji-izoo.

²⁴ Gandawey ga dira koyraa gaayoo ra, laboo
kokoyey ga kate ngi daržaa no din.

²⁵ Zaaroo dimma kul nga ganbey si daaba
abada, ka gar cijin here sii no din.

²⁶ Gandawey daržaa nda ngi beeraa ga katandi
no din.

²⁷ Žiibi kul si huru no din wala boro kañ ga
haya harramante wala taari tee. Borey hinne
kañ maajney hantumandi Feeji-izoo hunaroo
citaaboo ra no ma huru no din.

22

¹ Woo banda ga, almalaykaa na isa foo kañ nga
haroo ga hunayan noo cebe ya ne. A ga nere ma
nee tondi murmurante hay šenda, a si hun kala
Irkoy nda Feeji-izoo kokoy gorodogoo ra.

² Koyraa farroo gamoo ra, isaa mee hinkaa ga,
hunayan tuuroo goo kañ ga hegayandi cee woy
cindi hinka (12), handu kul a ga hay. Tuuroo
fitawey no ma gandawey duubaanandi.

³ Dangayan si yee ka tee. Irkoy nda Feeji-izoo
kokoy gorodogoo ga gorandi koyraa ra, de nga
tamey g'a gana.

⁴ I ga dii nga ndumoo, maajnoo ga hantumandi
tenawey ga.

5 Cjin si yee ka bara, i si too fitilla gaay ga, i si too waynaa gaayoo ga, zama ir Koyoo Irkoy ga nga gaayoo diinandi i ga, de i ga laama abada hala abada.

Isa yee kateyanoo

6 Almalaykaa nee ya ne: «Šenney wey ga henan, cimiyan no. Ir Koyoo Irkoy kanj ga annabey hundey gongu na nga almalaykaa sanba ka cebe nga tamey se hayaan kanj ga hima ka tee ne nda kayna.»

7 Isa nee: «Nga ne, ay ga kaa nda cahāyan. Boraa duu gomni kanj ga annabitaray šenney dii kanj goo citaaboo woo ra.»

8 Agay Yehiya ka maa hayey wey ka dii ey. Waatoo kanj ay maar'ey ay dii ey, ay kanj almalaykaa cewey cire ka sujudu a se, nga kanj na hayey wey cebe ya ne.

9 Amma a nee ya ne: «Hawgay masi woo tee, ay man'ti kala ni nda ni arma annabey tam hangasinoo, nda borey kanj ga citaaboo woo šenney dii, sujudu Irkoy se.»

10 Woo banda ga, a nee ya ne: «Masi citaaboo woo annabitaray šenney tugu, zama waatoo man.»

11 Boro kanj si šerre ma koy a ga šerretaray janjaan ra, boro kanj ga žiibi ma koy a ga žiiboo ra, boro šerrantaa ma koy a ga šerretaraa ra, Irkoy boro henanantaa ma koy a ga ka nga boŋ danjere ga Irkoy se.»

12 Isa nee: «Nga ne, ay ga kaa nda cahāyan, agay alhakoo goo ay kone, hala ya boro kul bana ka sawa nda nga teegoyoo.»

13 Agay, agay ti Alfa nda Omega* kañ ti ijinaa nda ikokorantaa, maanaa sintinoo nda benantaa.

14 Borey duu gomni kañ ga ngi darbay beerey numay, woo ra i ga duu fondo ka ñaa hunayan tuuroo izey ra, i ga huru koyraa ra nda koyraa mijney.

15 Hanšey, nda kottekoyney, nda woy nda aru izefututaray teekey, nda borowikey, nda tooru ganakey, nda boro kul kañ ga baa taari wala a ga taari ma koy taray.

16 Agay Isa, ay n'ay almalaykaa sanba a ma hayey wey seedetaraa tee war se war m'a ka too Egilizey do. Agay ti Dawda hayroo kañ ga hima nda tuuri kabe taaga kañ zay ka fatta tuuroo kañ dunbandi linjoo ga, subbaahi handaray nerantaa..»

17 Irkoy Hundoo nda woyhijoo goo ma nee:
«Kaa!»

Boro kañ ga maa ma nee: «Kaa!»

Boro kañ ga jaw ma kaa.

Boro kañ ga baa ma zaa hunaroo haroo ra yaada.

Šenni kokorantey

18 Agay, hayaan kañ ay g'a šendandi boro kul ga kañ maa citaaboo woo annabitaray šenney man'ti kala: boro kañ tonton i ga, Irkoy ga bonawey kañ hantumandi citaaboo woo ra ton-ton a se.

19 Boro kañ na haya kumandi annabitaraa šenney wey ra kañ goo citaaboo ra, Irkoy ga kumandi nga bagaa ra hunayan tuuroo ra nda koyra henanantaa ra kanjañ hantumandi citaaboo woo ra.

* **22:13 22.13** Zamnaa 1.8.

BANGANDIROO 22:20

lv

BANGANDIROO 22:21

20 Boraa kaŋ na hayey wey hakiikandi nee:
«Cimi no, ay ga kaa nda cahăyan!» Amin. Kaa
ir Koyoo Isa!

21 Ir Koyoo Isa anneemaa ma bara borey kul
bande.

Songhai de Gao

Songhay, Koyraboro Senni: Songhai de Gao (Bible)

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc. and BFP Velberter Mission

Language: Songhai de Gao

Contributor: BFP Velberter Mission

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

593ebd0d-f3c5-5f89-8599-37209ac56328